

**GLORIA VICTIS !!!**

**ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ**

**ROTMISTRZA WITOLDA PILECKIEGO**



**Konkurs historyczny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych  
pod Patronatem**

**Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego**

**Krzysztofa Chojniaka**

**organizowany przez**

**Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi,**

**Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim,**

**Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grotę”**

**w Piotrkowie Trybunalskim**

## **Organizatorzy:**

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Łodzi  
ul. Elizy Orzeszkowej 31/35  
91-479 Łódź

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. rtm. Witolda Pileckiego  
ul. Roosevelta 1  
97-300 Piotrków Trybunalski

Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Piotrkowie Trybunalskim

## **Cele konkursu:**

- poznanie sylwetki i czynów rtm. Witolda Pileckiego;
- rozbudzanie zainteresowania historią współczesną Polski wśród uczestników konkursu, kształtowanie postaw patriotycznych, a także zainspirowanie do pracy twórczej i rozwijania własnej kreatywności.

## **Warunki udziału w konkursie:**

- konkurs jest skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z obszaru działania Oddziału IPN w Łodzi;
- konkurs składa się z dwóch etapów: pierwszy etap odbędzie się 1 marca 2017 r. w szkołach, które zgłosiły się do konkursu, drugi – 25 maja 2017 r. o godz. 10:00 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim;
- każda szkoła może zgłosić dowolną liczbę uczestników konkursu (załącznik nr 1);
- dyrektor szkoły powołuje Szkolną Komisję Konkursową w celu przeprowadzenia I etapu konkursu;
- oba etapy będą miały formę testu: pierwszy sprawdzi wiedzę z zakresu historii Polski pod okupacją niemiecką i sowiecką 1939-1945, drugi – życia i działalności rtm. Witolda Pileckiego;
- do drugiego etapu szkoła kwalifikuje ucznia, który zdobył najwięcej punktów w pierwszym etapie (załącznik nr 2);
- zwycięzcą konkursu zostanie uczeń, który zdobędzie największą liczbę punktów w drugim etapie;
- decyzje komisji konkursowej są ostateczne i nie podlegają odwołaniom;
- zgłoszenia do konkursu przyjmowane są do 17 lutego 2017 r. na adres mailowy: [bartlomiej.kluska@ipn.gov.pl](mailto:bartlomiej.kluska@ipn.gov.pl); [sebastian.wojtas@wp.pl](mailto:sebastian.wojtas@wp.pl).

## **Nagrody:**

- Jury konkursu przyzna uczestnikom II etapu konkursu nagrody rzeczowe i dyplomy, natomiast nauczyciele – opiekunowie uczestników konkursu otrzymają podziękowania.

## **Terminy:**

- zgłaszanie udziału w konkursie – do 17 lutego 2017 r.

- I etap konkursu – 1 marca 2017 r.
- nadsyłanie wyników I etapu konkursu – do 17 marca 2017 r.
- finał konkursu – 25 maja 2017 r.

### **Przedstawiciele organizatorów konkursu:**

Bartłomiej Kluska, tel. (42) 616 27 49  
e-mail bartlomiej.kluska@ipn.gov.pl  
Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej w Łodzi  
ul. Elizy Orzeszkowej 31/35, 91-479 Łódź

Sebastian Wojtaś – nauczyciel historii w ZSP nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim,  
tel. 509-034-419,  
e-mail: sebastian\_wojtas@wp.pl  
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1  
ul. Roosevelta 1, 97-300 Piotrków Trybunalski  
<http://www.zsp1.piotrkow.pl/>

### **Sylwetka płk. Witolda Pileckiego:**

Witold Pilecki urodził się 13 maja 1901 roku w północnej Rosji, dokąd rodzina Pileckich została przesiedlona za udział w Powstaniu Styczniowym. Od 1910 roku Pileccy mieszkali w Wilnie. Od 1914 roku Witold Pilecki należał do zakazanego przez władze rosyjskie harcerstwa. W latach 1918-1921 służył w Wojsku Polskim i walczył podczas wojny z bolszewikami. W kampanii wrześniowej 1939 roku walczył między innymi w okolicach Piotrkowa Trybunalskiego jako dowódca plutonu w szwadronie kawalerii 19 Dywizji Piechoty Armii „Prusy”, a następnie w 41 Dywizji Piechoty. Ostatnie walki jego oddział prowadził już jako jednostka partyzancka. Pilecki rozwiązał swój pluton dopiero 17 października 1939 roku i przedostał się do Warszawy, by kontynuować walkę w konspiracji. W 1940 roku Pilecki przedstawił swoim przełożonym plan przedostania się do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz, w celu zebrania od wewnątrz informacji na temat jego funkcjonowania i możliwości zorganizowania w nim ruchu oporu. W tym celu we wrześniu 1940 roku podczas łapanki pozwolił aresztować się Niemcom i trafił do obozu, gdzie prowadził działania konspiracyjne mające doprowadzić do opanowania obozu i uwolnienia więźniów. Jednym z istotniejszych osiągnięć Pileckiego w obozie było opracowywanie sprawozdań przesyłanych później do dowództwa w Warszawie i dalej na Zachód na temat zbrodni dokonywanych przez Niemców. Jako więzień obozu, w listopadzie 1941 roku został awansowany do stopnia porucznika przez generała Stefana Grot-Roweckiego. W kwietniu 1943 roku Pilecki zdołał uciec z obozu wraz z dwoma współwięźniami, a 11 listopada został awansowany do stopnia rotmistrza. W latach 1943-1944 służył w oddziale Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej, brał udział w powstaniu warszawskim, po którym trafił do niemieckiej niewoli, by później walczyć jeszcze w 2 Korpusie Polskim we Włoszech. W październiku 1945 roku, na osobisty rozkaz gen. Władysława Andersa wrócił do Polski, by prowadzić w kraju działalność wywiadowczą na temat sytuacji w Polsce, w tym na temat losów żołnierzy Armii Krajowej i żołnierzy 2 Korpusu, którzy byli więzieni w obozach NKWD i deportowani przez Sowieców na Syberię. Nie zareagował na rozkaz Andersa polecający mu opuszczenie Polski, w związku z zagrożeniem aresztowaniem.

W Dniu Zwycięstwa, w drugą rocznicę pokonania Niemiec, 8 maja 1947 roku, został aresztowany. W areszcie był torturowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa. W trakcie ostatniego widzenia z żoną dał jej do zrozumienia, że w porównaniu z tym, co przeżywał będąc więźniem Urzędu Bezpieczeństwa, Oświęcim to była igraszka. Ostatecznie został oskarżony o nielegalne przekroczenie granicy, posługiwanie się fałszywymi dokumentami, brak rejestracji w Rejonowej Komendzie Uzupełnień, nielegalne posiadanie broni palnej, prowadzenie działalności szpiegowskiej na rzecz Andersa, działalność wywiadowczą na rzecz rządu Rzeczypospolitej Polskiej na emigracji i przygotowywanie zamachu na grupę dygnitarzy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. 15 maja 1948 roku rotmistrz Witold Pilecki został skazany na karę śmierci i stracony. Wyrok wykonano 25 maja w więzieniu mokotowskim na Rakowieckiej, poprzez strzał w tył głowy. Miejsce pochówku rotmistrza jest nieznane. Prawdopodobnie zwłoki bohatera zakopano na wysypisku śmieci koło Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie. Grób symboliczny znajduje się w Kwaterze „Na Łączce”. Prośby o ułaskawienie Pileckiego skierowali do prezydenta Bolesława Bieruta oprócz obrońcy przyjaciele oświęcimscy i żona rotmistrza Pileckiego. Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski, a do 1989 roku wszelkie informacje o dokonaniach i losie Pileckiego podlegały cenzurze. Unieważnienie wyroku w sprawie Witolda Pileckiego nastąpiło dopiero 1 października 1990 roku.

Witold Pilecki, autor pierwszych na świecie raportów o Holokauście (tzw. Raportów Pileckiego), odznaczony został pośmiertnie w roku 1995 Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a 30 lipca 2006 roku prezydent Polski Lech Kaczyński przyznał Witoldowi Pileckiemu pośmiertnie Order Orła Białego. 7 maja 2008 roku Senat RP podjął uchwałę w sprawie przywrócenia pamięci zbiorowej Polaków bohaterskiej postaci rotmistrza Witolda Pileckiego. Senatorowie uczcili w ten sposób 60. rocznicę śmierci jednego z największych bohaterów drugiej wojny światowej.

W książce „Six Faces of Courage”, historyk brytyjski, profesor Michael Foot, zaliczył Pileckiego do sześciu najodważniejszych ludzi ruchu oporu podczas II wojny światowej.

### **Bibliografia:**

- Cyra A., Wysocki W. J., *Rotmistrz Witold Pilecki*, Warszawa 1997
- Cyra A., *Ochotnik do Auschwitz: Witold Pilecki(1901-1948)*, Oświęcim 2000
- Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., *Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989*, Warszawa 2011
- Tracki K., *Młodość Witolda Pileckiego*, Warszawa 2014
- Patricelli M., *Ochotnik. O rotmistrzu Witoldzie Pileckim*, Warszawa 2011
- Pawłowicz J., *Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948*, Warszawa 2008
- Wysocki W. J., *Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948*, Warszawa 2009
- [www.pilecki.ipn.gov.pl](http://www.pilecki.ipn.gov.pl) - oficjalna strona o Witoldzie Pileckim.

Załącznik nr 1

**FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY**  
**Konkurs historyczny**  
**GLORIA VICTIS!!! ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ**  
**ROTMISTRZA WITOLDA PILECKIEGO**

**Pełna nazwa szkoły:**

.....

Adres szkoły: kod ..... miejscowość .....

ulica..... nr .....

E-mail: ..... nr telefonu .....

Przewidywana liczba uczestników: .....

.....

(podpis i pieczęć dyrektora szkoły)

**Protokół przebiegu I etapu konkursu historycznego  
GLORIA VICTIS!!! ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ  
ROTMISTRZA WITOLDA PILECKIEGO**

W dniu ..... w ..... przeprowadzono I etap konkursu *Gloria Victis!!! Życie i działalność rtm. Witolda Pileckiego*. W konkursie wzięło udział ..... uczniów.

Decyzją Szkolnej Komisji Konkursowej do II etapu konkursu zakwalifikowano uczennicę/uczniá ..... z klasy .....

Podpisy członków Szkolnej Komisji Konkursowej:

1. .... – przewodniczący

2.....

3.....

.....

(podpis i pieczęć dyrektora szkoły)